

Naročnina mesečno
18 Lir. za tuzemstvo
20 Lir. za inozemstvo
34 Lir. za inozemstvo
50 Lir. za inozemstvo
10.650 za naročnino
in 10.349 za inserate.

Podružnice:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Uredništvo in sprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

SCOVENE

Abbonamenti: Mese
18 Lire, Estero, me-
se 20 Lire. Edizione
domenica, anno 34
Lire, Estero 50 Lire.
C. C. P. Lubiana
10.650 per gli abbo-
namenti: 10.349 per
le inserzioni.
Filiale:
Novo mesto.

Vojno poročilo št. 957

Povečano

ogledniško delovanje v Sirti Napadi na sovražna oporišča ter na Bono — Ena sovražna podmornica potopljena in 7 letal sestreljenih

Vojno poročilo št. 957.
Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:

V Sirti je bilo povečano ogledniško delo-
vanje.

V libijski Sahari se nadaljuje pritisk
nadmočnih sil na naše posadke.

Sovražni protinapadi, izvedeni s pomočjo po-
membnih pehotnih oddelkov, niso dosegli v Tu-
nisu nikakega uspeha. Sovražnik je bil povsod
vržen nazaj na svoje izhodne postojanke.

Oddelki našega letalstva so bombardirali an-
gloško-ameriška pristanišča v francoski Se-
verni Afriki in zlasti naprave v Boni,
kjer so povzročili silovite požare na ciljih.

Letalski napadi so povzročili nekaj škode v
osrednjih četrtih v Tunisu. Tudi v Keruanu
je bilo razdejanih nekaj arabskih hiš. Med prebi-
valci so bile ugotovljene žrtve. Nemški lovci so
v boju sestrelili pet letal, enega pa protiletalska
obramba.

V vodah pri Pantelleriji sta dva naša
»MAS«-a zadela in sestrelila v morje eno letalo
ter odbila napad nekaterih drugih letal.

Neka pomorska edinic pod poveljstvom po-
ročnika bojne ladje Saverija Marotta je
potopila v srednjem Sredozemlju eno so-
vražno podmornico.

Vladar med ljudstvom in vojaštvom na Siciliji

V osem dnevnem obisku pri utrjenih predelih Sicilije je bil vladar deležen navdušenih pozdravov in manifestacij
med ljudstvom in vojaštvom

Messina, 7. januarja. AS. Kralj in Cesar je v
Messini 5. januarja končan dolgo in zanimivo po-
tovanje po Siciliji. Potovanje se je začelo prav ondi
dne 28. decembra. Vladar je potovanje naredil, da
bi se osebnostno prepričal o ukrepih, izdanih za pri-
pravo obrambe otoškega ozemlja in da je na naj-
različnejših predelih, od obrežnih do onih v za-
ledju, obiskal utrdb in dodelane zapreke. Poleg
tega mu je potovanje omogočilo, da je nekaj dni
ostal med svojimi četami v ozračju, gorečem od na-
vdušenja in bojevitosti, v kateri žive vojaki s kop-
nega, z morja in z neba, ki tvorijo posadko na si-
cijskem ozemlju.

Tu je treba predvsem poudariti zelo pomem-
ben dogodek. Prestolonaslednik je bil na Siciliji
nekaj dni pred Vladarjevim prihodom in je med
četami, ki so mu neposredno podrejene kot povelj-
niku južnih armad, prebil božji Kralj in Cesar,
ki je na sveti dan hotel ponesti svojo vzvišeno tola-
žljivo besedo in darila vojnim ranjenim v prestol-
nici, je za novo leto spet bil med svojimi vojaki.

Vladarja prikazen je povsod med vojaki
vzbudila globoko in kar se da živo navdušenje.
Čete so se pokazale Vladarju v vzglednem redu.
Iz mnogih srečanj z vojaki se je dala ugotoviti kar
najvišja morala med četami, še bolj pa njihov duh
in volja do zmage. Vojak živi tu v okolju in v ozrač-
ju velikega domoljubja. Če se katero ljudstvo ra-
duje in navdušuje nad svojimi vojaki, je to zdra-
vo, močno in delavno sicilijsko ljudstvo. Razen tega
pa naj bo nekaterim, ki so dobro poučeni po na-
sprotnikov propagandi, prav ali napak, je sovražstvo
zoper Angležarje kar se da globoko in se je neizmerno
povečalo zaradi divjaških napadov na sicilijska pre-

bivalna središča, ki niso imela in nimajo nobenega
vojaškega pomena.

Kaj naj sklepamo po dnevih, ki smo jih pre-
živel na Siciliji med Vladarjevim obiskom? To,
da ima ljudstvo kar najgloblje in trdno vero v
zmago. In tudi vojaki, ki se gibljejo v tem zdravem
ozračju ter žive v tem kar se da zdravem okolju, so
navdušeni ob misli, da nosijo orožje za veličino
domovine. Ovacije, ki jih je sicilijsko prebivalstvo
priredilo Kralju in Cesarju, lepe manifestacije,
s katerimi ga je sprejelo prebivalstvo po trgih in
vaseh, niso bile pomembne samo kot izraz vdanosti
do vladarske hiše, temveč so pokazale tudi, kako
globoko je vera v zmago, ki povzdiguje duha po-
nosnemu sicilijskemu ljudstvu.

Kralj in Cesar je bil osem dni med četami in
med prebivalstvom. Pri prvem je našel kar najvišji
duh, pri drugem pa je dobil goreč krič volje in
vere. Prave množice so Vladarja sprejele v Pa-
lermu, Catani, Messini, Enni, Modici, Agrigentu,
Ragusi, Siracusi, Caltagirone in Trapaniju. Vse
hiše so bile okrašene z nešteti zastavami.

Za nas je bil najbolj ganljiv sprejem pri kmeč-
kem prebivalstvu po velikih in malih krajih na
raznih koncih Sicilije. Licata, ki jo je nasprotnik
večkrat bombardiral, Vittoria in Nisemi so kraji,
kjer se je najbolj pokazala preprostost, neprilije-
nost in prijaznost pri sprejemu in tam je Vladar
moral dobiti najgloblje vtise. Prebivalci Licate so
vpili: »Živel Kralj!« Temu kriku pa so vedno do-
dali še krič sovražstva proti nasprotniku. Ljudem v
Vittoriji se je zdelo najbolj posrečeno, če vpijejo
ime lastnega kralja in ga menjavajo z vzklikom:
»Živel Kralj!« V Nisemiju so pridni kmetiči iz
kraja pričakali Vladarja ob vstopu v vas in se
zbrali na gričih, ki obdajajo cesto.

In koliko mladine je bilo okoli Vladarja! Ni
se še nikoli primerilo, da bi videli toliko otrok.
Na tisoče in tisoče jih je bilo povsod, koder je šel
Vladar. Vsi so ga najprej boječe pogledovali, po-
tem pa jim je pozdravljanje in vzklikanje odraslih
dalo poguma, da so premagali zadržko ter vpili v
svojem narečju: »Viva u Re!«

Najganjlivejši dogodek se je primeril v Pa-
lrmu. Ko je Vladar pregledoval čete, razporejene ob
cesti zmage in v priro množice, ki se je bila na-
gnetla po stranskih ulicah, so začele sirene za

letalski alarm dajati svoje mirke in resne glasove.
Kralj je stoji na svojem avtomobilu, obdan od
prvega pribočnika in pribočnikov, kar naprej šel
mimo čet, množica pa je navdušena in ognjevito
ploskala. Tako je prišlo do prizora, da je vsa mno-
žica spričo nevarnosti, ki so jo oznanjale sirene,
hotela ostati ob svojem Vladarju. Nagneta se je
okoli njegovega avtomobila, kakor da bi hotela va-
rovati življenje svojemu Kralju. Glasni vzkliki:
»Živel Kralj!« in »Živel Savojski dom!« so postali
še glasnejši. Zvoki kraljevske koračnice so odme-
vali po vsej veliki cesti. Godbe, ki so spremljale
čete, so vse skupaj začele igrati staro koračnico.
Ljubo italijanskim srecem. Navdušenje množice se
je razširilo na vso veliko cesto in enodušni krič
in glasno vzklikanje je poslednji pisk sirene kar
zadušilo. Hrum motorjev naših lovcev, ki so švi-
gali po nebu nad mestom v vseh višinah, se je zde-
lo, da doni kakor bojni spev.

Med potovanjem je Vladar obiskal nekaj po-
morskih in letalskih oporišč, kjer smo italijanskim
mornarjem in letalcem videli ob boku nemške mor-
narje in letalce. V nekem letalskem oporišču je
Vladar pregledal mogočne vrste strojev in oseba
nemškega letalstva. V pomorskih oporiščih se je
Vladar, ki so ga spremljali visoki častniki iz po-
morskega poveljstva in iz poveljstva pomorske ob-
rambe, dolgo ustavil.

Vladarjevo potovanje po Siciliji je trajalo osem
dni. Povprečno je prevozil po 250 km na dan in
to v odprtem avtomobilu. Vsako jutro je bil odhod
ob 8. prihod v kraj, dočaten za prenočišče pa med
16 in 17 uro. Vsako jutro je Vladar zajtrkoval iz
nahrbtnika, in sicer na prostem ob kakršnem koli
vremenu. To je kronika, ki je ni treba nič pove-
čevati z barvami. Ni bilo mogoče o tem Vladarjevim
potovanju dati nobenega zapovrstnega poročila, ni
bilo mogoče dati nobenih podrobnosti o poti, ne
o posebnih obiskih na določenih odsekih utrjenih
predelov. Razlogi so preveč razumljivi, da bi jih
bilo treba kaj pojanjevali.

Kralj in Cesar je na Siciliji živel nekaj dni
med svojimi vojaki in med svojim ljudstvom. Po-
vsod, kjer je poslušal vzkliče vojakov in množic,
je moral slišati, s kakšno ljubeznijo in vdanostjo
ga obdajajo vsi Italijani.

Odmev Vladarjevega obiska v Nemčiji in Španiji

Berlin, 7. jan. AS: V tukajšnjem tisku je našlo
velik odmev nadzorstveno potovanje Kralja in Ce-
sarja v Siciliji. »Deutsche Allgemeine Zeitung« in
»Völkischer Beobachter« popisujeta v svojih ko-
mentarjih strateški pomen velikega italijanskega
otoka, ki predstavlja zemljepisno središče Sredo-
zemlja. »Börsen Zeitung« pripominja v trikolon-
skem članku z naslovom »Sicilija, branik Evrope«,
da so osne sile lahko na Siciliji hitro in izdatno
ustvarile čudovito mostišče v Tunis, ki lahko za-
vira sovražno plovbo po Sredozemlju ter ovira na-
sprotnika pri izvedbi njegovih napadalnih načrtov
proti polotoku. Strateški pomen sicilijskega branika,

kar najbolj utrjenega z obrambnimi napravami,
zaključuje list je posebno poudarjen v potovanju,
ki ga je te dni izvedel italijanski suveren po raznih
erediščih, v katerih se je na kratko zadržal. Na
množico povsod navdušeno pozdravljala.

Madrid, 7. jan. AS: Španski tisk na široko piše
o obisku Kralja in Cesarja v Siciliji. Listi prin-
šajo obširen popis tega potovanja v člankih z vid-
nimi naslovi, v katerih poudarjajo navdušeno vne-
mo prebivalstva. Posebno popisujejo dogodek v
Palermu, ki je pred sovražnikom samim potrdil
najvišje vojaške kreposti ter skupnega duha med
suverenom in narodom.

Sovjetske letalske izgube

Berlin, 7. jan. AS: Danes so nemški lovci, ka-
kor se doznava iz vojaškega vira, sestrelili v le-
talskih dvobojih nad srednjim odsekom fronte in
v področju Ilmenskega jezera 44 sovjetskih letal,
med njimi veliko število oklopnih bojnih letal. —
Protiletalsko topništvo je v odseku Velikih Luk
sestrelilo nadaljnjih 7 letal.

Berlin, 6. jan. AS: Kakor se doznava po do-
sledj znanih poročilih, je sovjetsko letalstvo izgu-
bilo 5. januarja na vzhodni fronti skupno 55 letal,
od teh 29 v letalskih dvobojih, 6 letal pa je se-
strelilo protiletalsko topništvo.

Zahteve angleških listov

Zeneva, 7. januarja. AS. Londonski dopisniki
švicarskih listov poročajo, da je položaj v Severni
Afriki povzročil veliko nezadovoljstvo v angleški
prestolnici in da angleški tisk zahteva, naj se
čimprej odpre drugo evropsko bojišče, da bodo
Anglosasi napadli istočasno z Rusi. Dopisnik li-
sta »Gazette de Lausanne« poroča, da sta »Daily
Mail« ter »Times« močno nastopila zoper poto-
ke bojev v Tunisu zahtevajo, naj zavezništvo začne
z odločno ofenzivo na zahodu. Angleški tisk pravi,
da utegne imeti zavlačevanje bojev v Severni
Afriki neprijeten vpliv na vojskovanje drugih za-
veznikov. »News Chronicle« piše, da morajo an-
glosaške armade trdno stopiti na evropsko celino,
preden bodo Rusi izžepali svoje sile.

Angleški baloni v Švici

Bern, 7. jan. AS: V kantonu Freiburg so našli
štiri zažigalne balone angleškega izvora.

8000 ujetnikov v Šantungu

Cingtao, 7. januarja. AS. Iz vojaških krogov
se je izvedelo, da so japonske sile od 22. novem-
bra do konca decembra uničile v vzhodnem delu
provinc Šantung 83 sovjetskih vojaških oporišč
ter prijelo okrog 8000 ujetnikov in zaplenile ve-
like množine orožja in streliva.

1500 letal nad Tokiom

Tokio, 7. jan. AS: Pri proslavi obletnice zma-
govite vojne v vzhodni Aziji je večeraj zjutraj v
popolnem redu letelo 1500 japonskih letal nad ja-
pansko prestolnico. Zastopani so bili težki in lahki
bombniki, lovski in ogledniška letala ter druge
vrste letal.

Zbiranje judov v francoski Afriki

Lisbona, 7. jan. AS. V tukajšnjih krogih je
naredilo globok vtis poročilo, da bodo nekateri za-
interesirani angleški krogi v kratkem predložili
angleški vladi, naj se spravi v Severno Afriko
vsi Judje, živeči v nevtralnih državah, ako njihova
navzočnost povzroča diplomatske in gospodarske
težave dotičnim državam. Povsod se sprašujejo,
kakšni so nameni tega predloga. Nihče ne verjame,
da naj bi se s tem olajšal položaj nevtralnih držav,
ker bi London na ta način zgubil v nevtralnih drž-
avah svoje edine pristaje in zagovornike. Zato
drugi domnevajo, da si hočejo Angličje v Severni
Afriki izbrati znatno količino človeškega materiala
— seveda iz najnižjih plasti — da bi ga v potreb-
nem trenutku izkoristili kot meso za topove.

Maršal Kvaternik preveden

v rezervu

Zagreb, 7. jan. AS: S Poglavnikovim dekre-
tom je bil maršal Slavko Kvaternik razrešen dol-
žnosti obrambnega ministra. Ohranil je vse pravice
in časti, ki mu grejo kot maršalu v rezervi.

Letalska nesreča v Egiptu

Ankara, 7. jan. AS: Pri letalski nesreči zahod-
no od Kaira, je bila ubita žena angleškega letal-
skega maršala sira Arthura Dederdja ter letalski
podmaršal Mac Laughay, poveljnik angleških letal-
skih sil v Egiptu.

Francoski državni dolg

Bern, 7. jan. AS: Iz Pariza se je izvedelo:
francoski državni dolg je narasel v astronomsko
število 1000 milijard frankov. To je čisti državni
dolg, v katerega niso vštete zadolžitve za konzum
in za železnice.

Hudi boji ob Donu in Stalingradu

Neprestani napadi pri Velikih Lukih zavrtnjeni - Sovjeti so izgubili včeraj
56 letal

Hitlerjev glavni stan, 7. jan. Nemško vrhovno
poveljstvo objavlja.

Borbe v področju Dona in Kalmikov ter
na prostoru okrog Stalingrada trajajo dalje.
Pri tem so nemške pehotne in oklepne divizije v
sodelovanju z močnimi oddelki letalstva in romun-
skih bojnih letalcev, zavrnile vse napade Sovjetov.
V protinapadu je bilo na enem mestu uničenih 20
sovražnih oklepnih voz.

Napadalni oddelki so uničili na srednjem od-
seku vzhodnega bojišča številne sovražne bojne po-
stojanke.

Neprestani napadi na Velike Leku in jugo-
vzhodno od Ilmenskega jezera so bili za-
vrtnjeni. Izložiščne postojanke so bile razbite in
v topniškem ognju. Uničenje tamkaj obkoljene so-
vražne skupine sil je pred zaključkom. V hudih
letalskih bojih nad srednjim severnim odsekom

fronte so sestrelili naši lovci 44, protiletalsko top-
ništvo pa 12 sovražnih letal, pri čemer niso sami
izgubili niti enega letala.

Sovjetski promet v zaledju na cesti po ledu
preko Ladoškega jezera, je bil podnevi in
ponoči uspešno obstrlejevan od letalstva in top-
ništva.

V Libiji ojačeno delovanje napadalnih od-
delkov. Hitra nemška bojna letala so z dobrim
učinkom obstrlejevala motorizirane sile in neko
angleško letalsko oporišče.

V Tunisu so bile napadajoče sovražnikove
sile v protinapadu vržene nazaj na izložiščne po-
stojanke. Letališče v Boni je bilo podnevi in po-
noči bombardirano. Sovražnik je zgubil 6 letal.

Na zapadu sta bili sestreljeni 2 angleški letali.
Bojna letala so napadla za vojno važne na-
prave na angleški vzhodni obali.

Sovjeti so izgubili že okoli 5000 tankov

Namesto lanskega mraza je letos na vzhodu deževje in sneg

Berlin, 7. januarja. Te dni širi Moskva kup
laži o dogodkih na vzhodnem bojišču. Boljševiški
radio stalno poroča o na novo zavzetih krajih ter
o strašnih udarcih, zadanih sovražniku. Ni prvič,
ko zasledujemo to nesramno igro. Položaj pa se v

Nove nemške podmornice

Berlin, 7. jan. AS: Izvedelo se je, da so nem-
ške ladjedelnice izdelale novo vrsto preskrbovalnih,
kakor tudi posebnih petrolejskih podmornic, ki bo-
do dovažale nafto in druge predmete, potrebne za
preskrbo ladij, delujočih na visokem morju. Te
preskrbovalne podmornice bodo važna gibliva
oporišča v borbi proti sovražnemu ladjevju. Pod-
mornice imajo tudi orodje, potrebno za popravo
lažje poškodovanih ladij.

Nemški poslanik se poslavlja iz Madrida

Madrid, 7. januarja. AS. Španski zunanji mi-
nister Jordana je priredil kosilo v čast nemške-
mu poslaniku von Stohrerju, ki bo prihodnje dni
odšel iz Madrida na novo službeno mesto v Ber-
lin. Navzoči so bili člani vlade, visoki predstavi-
niki stranke ter uradniki nemškega poslanstva.
Ob tej priložnosti je minister Jordana izročil po-
sloniku von Stohrerju v Francovemu imenu odli-
kovanje Velikega križa reda Izabele Katoliške.

Japonski letalski uspehi

Tokio, 7. januarja. AS. Dočim je japonsko le-
talstvo napadalo sovražna oporišča v kitajski pro-
vinci Junan ter v angleški Vzhodni Indiji, so dru-
gi oddelki japonskega letalstva, delujoči v Birmi,
v mesecih novembru in decembru uničili 77 so-
vražnih letal. Samo decembra je bilo uničenih 31
letal, in sicer 20 v letalskih dvobojih, ostala pa
je zbila protiletalska obramba. Poleg tega sta
morala dva sovražna lovca pristati v Birmi. Eden
je nepoškodovan.

De Gaulle odstopa Angliji francoske kolonije

Pariz, 7. jan. AS: »Matin« poroča članek vis-
conta Mondouja, ki je bil dolgo časa v Londonu
intimni sodelavec de Gaullova, iz katerega je zve-
del za tajno pogodbo med Churchillom in de Gaul-
lom, po kateri bi Francija po morebitni anglosaki
zmagi odstopila za nedoločen čas del svojih kolonij
in nekatere francoske obalne pokrajine ob Rokavu.

Angleži razgaljajo svoje načrte

Rim, 7. jan. AS. Angleški leščnik »Nine-
teenth Century« je objavil članek, v katerem se
bavi z ureditvijo Evrope po vojni, kakršno si že-
lijo Angleži. Ta članek je do neke mere presenetil
celo angleške kroge, saj odkrito zatrjuje, da bo
treba ne samo Nemčijo, marveč tudi Rusijo razde-
liti na majhne države. Najboljše evropsko ravno-
vesje, pravi pieec, je tisto, ki je bilo že v 19. sto-
letju, ko je bila Evropa zveza majhnih držav. Če
bi za ureditve, ki bi dala Angliji možnost vsiliti
svoje zakone vsej celini, razkosali samo Nemčijo,
bi narasla važnost Rusije in načrt za popolno in
nesporno gospodarstvo Velike Britanije bi se spri-

čo večje sile moskoveškega velikana izjalovil. Torej
bo treba izločiti tudi Rusijo ter jo združiti na
majhne države kakor Nemčijo. Dejstvo, da me-
sečnik kakor »Nineteenth Century«, ki dobiva po-
bude v pristojnih političnih krogih blizu vlade, že
v vojni predlaga tako plačilo boljševiški Rusiji za
prispevek v prid bogataške demokracije, dokazuje
neskladnost nenaravne zveze med obema deželama
ter neiskrenost angleške politike, ki je v skladu s
svojim izročilom pripravljena izdati in žrtvovati
svojega sedanjega zaveznika, da bi uresničila sanje
o zaslužnjaku Evrope svojim lastnim koristim.

Slovesna proslava fašistične Befane v Ljubljani

Ljubljana, 7. januarja.

Dne 6. t. m. so razdelili zavoje fašistične Befane mladim organizirancem GILL-a. Zjutraj so se zastopniki oblasti podali na sedež Zveznega poveljstva GILL-a, kjer so bila razdeljena darila v zavojih za male in mlade Italijane. Navzoči so bili Ekse, Visoki komisar Grazioli, Ekse general Gambara, Zvezni tajnik, general Ruggieri, župan, kvestor in druge oblasti.

Po pozdravu Kralju in Cesarju in Duceju, ki ga je odredil Visoki komisar, so vse organizirance v popolni obleki zapele himno »Giovinezza«. Nato je Zvezni tajnik v hitrem nastopu podal podatke obdaritvenih Visokemu komisarju, ki je nato v kratkih besedah razločil osvetlil pomen manifestacije, ki je nova in dokaz skrbi in skrbstva fašističnega režima, ki se razteza na to novo italijansko pokrajino.

Nato se je izvršila razdelitev daril, ki so jih organiziranci, katere so si sledile v vrsti, sprejemale iz samih rok Visokega komisarja, Ekse, generala Gambara, Zveznega tajnika in drugih oblasti.

Ekse, Grazioli in oblasti so nato zapustile sedež GILL-a, navdušeno pozdravljale manifestacijo vere v Duceja, ki so jo priredili vsi navzoči. Nato so se podali v kino Union, kjer so na delitev daril čakali mladi moški organiziranci.

V kinu Unionu

Po pozdravu Kralju in Cesarju in Duceju, ki ga je odredil Visoki komisar in po močnem vzkljanju Oboroženim Silam, so se tribuni približali organiziranci, katerim so oblasti razdelile darila, ki so obsegala oblačila in življenjske potrebščine.

Tudi ta simpatična slovesnost se je končala s himno »Giovinezza« in z navdušeno manifestacijo vere na naslov Duce, čigar imenu so vsi navzoči živahno vzklikali. Slovesnost je

vzbudila najživahnejše veselje med mladimi Slovenci, ki so mogli videti, kako skrbijo ustanove režima zanje prav tako, kakor za njihove italijanske tovariše.

Oblasti med bojevniki

Oblasti so se nato udeležile slovesnosti, ki so se razvijale na Taboru, kjer je bila pripravljena menza v oskrbi Dopolavora Oboroženih Sil in sicer za številno zastopstvo vojakov iz ljubljanske posadke.

Po pozdravu Kralju in Cesarju in Duceju, je general Gambara v kratkih besedah v imenu bojevnikov iz te zone operacij tolačil zahvalo stranki in tolačil njihovo prisego »pobiti partizane, pa naj velja, kar hoče«.

Oblasti so nato razdelile ovoje, ki so obsegali nagrade v denarju.

Cez dan so se Zvezni tajnik in člani direktorija podali v razne vojašnice po mestu, da bi tovarišem v orožju razdelili darila, ki jih jim je poslala stranka po glavnem stanu Kraljeve vojske. Zveznega tajnika in voditelje so povsod sprejeli z navdušenimi manifestacijami za Duceja in s temi manifestacijami so bojevniki še enkrat hoteli izraziti svojo voljo za zmago.

V vojaški bolnišnici

Popoldne se je zaupnica ženskih fašistev ob enem z nekaterimi fašističnimi ženami podala v vojaško bolnišnico, da bi še enkrat prinesla svoje besede okrepitve slavnim ranjenecem in bolnikom.

Ko so delile darila stranke, so tovarišice ženskega fašija hoteli biti blizu vojakov tudi na ta dan krščanskega praznika.

V fašističnem Dopolavoru

V navzočnosti Zveznega podtajnika Capursa in zaupnice ženskih fašistev je predsednik fašističnega Dopolavora v Ljubljani razdelil otrokom članov v zavojih darila, ki jih je dala na razpolago Zveza fašistev.

Enzo Selloni — Zvezni podtajnik v Ljubljani

Ljubljana, 7. januarja.

Tajnik Stranke je na predlog Zveznega tajnika imenoval fašista Enza Selloni letnik 1911, vpisan v Stranko od leta 1929 (tretji fašistični nabor), prostovoljec v O. M. S. in v sedanji vojni, za Zveznega podtajnika naše Zveze fašistev.

Izmenjava občinskega komisarja v Loškem potoku

Fašist Teresio Mandrini je imenovan za izrednega občinskega komisarja v Loškem potoku namesto fašista Henrika Asnaghija.

Mije. Malo je produkcij, ki ne bi na njih nastopil tudi kak slajsov gojenec. Tudi koliko uspešnih nastopov v komorni glasbi nam je že pripravil prof. Slais! Komorne duo, trio in kvartete! Na teh je upošteval in uporabljal naša domača kakor svetovna glasbena dela raznih časov in slogov. Pripravil in našel je tudi posamezne cele komorne večere v Ljubljani in drugod. Velikega pomena za našo glasbeno kulturo je ljubljanski godalni kvartet, čigar trije člani so izšli iz Slaisove šole. Slaisova zasluga je vsekakor, da se je violinski pouk pri nas močno zboljšal in dvignil ter tudi komorna glasba široko razmahnila in kaže čim dalje lepše sadove.

Poleg pedagoškega dela je prof. Slais pričel od l. 1941 dalje nastopati zopet tudi kot koncertant. V maju 1941 sta s takratnim rektorjem GA pianistom Antonom Trostom prvič nastopila v samostojnem koncertu kot komorni duo ter čudovito lepo in umetniško prvovrstno izvajala tri sonate. Potem drugič v januarju 1942 zopet tri sonata dela. Enako bosta izvajala na petkovem koncertu zopet tri velike sonate Verecinija, Beethovna in Bortkiewiczja. Prof. Slais nastopa zadnja leta tudi večkrat zlasti v radijskih koncertih deloma s prof. Trostom, deloma s prof. Pavlom Rančigajem. Njegova izvajanja so vedno mojstrska. Prav hvaležni smo mu, da je zadnja leta začel tudi sam nastopati in nuditi občinstvu plemenitih užikov iz obilice svojega violinskega in splošno glasbenega znanja.

Kot izvrstnemu pedagogu, enemu izmed stebrov naše Glasbene akademije, kakor tudi odličnemu umetniku mu k njegovima jubilejema najiskreneje čestitamo. Zahvaljujemo se mu za vse glasbeno delo, ki ga je v dobi preko 20 let izvršil med Slovenci. Želimo mu še za bodoče zdravja, moči in božjega blagoslova, da bo tudi še nadalje njegovo pedagoško in umetniško delo venčano z največjimi uspehi.

S. P.

Trojni jubilej vrlega moža

Na praznik svetih Treh kraljev je praznoval trojni jubilej v krogu svojih prijateljev in znancev g. Michael Bedenk s svojo soprogo Ano. Praznoval je s soprogo 25-letnico zakona, ko sta si oba obljubila zvestobo in podporo v življenju. Prav na praznik pred 50 leti je g. Michael Bedenk zagledal luč sveta na Črnučah kot šesti otrok premožnega posestnika. Preteklo pa je 50 let, odkar se je g. jubilar izučil pekoveke obrti v Radovljici na Gorenjskem. Danes več ne izvršuje pekoveke obrti, pač pa rad poprime za vsako delo, da počeno preživlja svojo družino. Je še čil in krepak. Bog ga ohrani kot pošteniaka in skrbnega družinskega očeta, kakor tudi njegovo dobro ženo go. Ano!

Stanovanjske odpovedi v l. 1942

Po podatkih ljubljanskega okrajnega sodišča je bilo v letu 1942 podanih 695 sodnih stanovanjskih odpovedi, ko jih je bilo v letu 1941 še skoraj za polovico več, namreč 1194. V lanskem decembru je bilo zaznamovanih na sodišču le 32 odpovedi. Bila pa so leta, ko je doseglo število odpovedi nad 2000 do 2500. Odkar je uvedena zaščita stanovanjskih najemnikov, to je od oktobra 1940, morajo hišni gospodarji v odpovedih sodišču navesti tudi razlog, iz katerega zahtevajo od najemnika izpraznitve stanovanjskih prostorov, kar poprej ni bila navada. Do 75 in več odstotkov vseh lani podanih stanovanjskih odpovedi navaja kot razlog neplačano najemnino, ki so jo ostali najemniki dolžni za več mesecev; nekateri so stanovali kar po 6 do 8 mesecev, ne da bi se pobirali za najemnino. Na drugem mestu so dalje stanovanjske odpovedi, ko so gospodarji odpovedali samo iz razloga, da rabijo stanovanje za sebe ali za svoje, posebno za svoje poročene sinove in poročene hčere. Bilo je precej odpovedi, ko so gospodarji navajali, da so najemniki kruto žalili njih ali pa člane njihove družine, da so najemniki živeli nemoralno in nepošteno ter delali med sosedji preprij in zdraho.

Proti sodnim stanovanjskim odpovedim druga leta najemniki splošno niso ugovarjali, to leto pa so bili ugovori zelo pogosti, skoraj do 80% vseh odpovedi ni bilo takoj pravomočnih, marveč se je o njih razvijal krajši ali daljši proces. Marsikateri najemniki so ugovarjali samo zato, da so pridobili na času in da so si mogli poiskati drugo stanovanje, da so izselitev in izpraznitev stanovanja zavlekli in da so gospodarju ponagajali. Stanovanjske pravde so drugače bile kratke, le nekatere so se zavlekale za dalj časa.

Z novo uredbo je sedaj zaščita stanovanjskih najemnikov podaljšana do konca vojne. Z uredbo bivše belgijske vlade od 17. oktobra 1940 je bila najprej uvedena zaščita stanovanjskih najemnikov, ki je zlasti ščitila najemnike, vpoklicane na orožne vaje. Veljavnost te uredbe je bila določena do oktobra 1941, nakar je bila z uredbo Visokega komisarja od 9. oktobra 1941-XIX podaljšana do 31. decembra 1942-XXI, sedaj pa je spet podaljšana.

Zaposlenost delavcev v novembru

Iz statistike Zavoda za socialno zavarovanje za Ljubljansko pokrajino je razvidno, da se je od oktobra na november število zaposlenega delavstva zmanjšalo za 127, število moških zaposlenih se je zmanjšalo za 86, žensk pa za 41.

Narastel pa je odstotek bolnikov in sicer za 0,03 na 3,10%.

Dnevna zavarovana mezda delavstva stalno narasta in se je v novembru povsila za 0,28 lire na 25,23 lire povprečno dnevno. Tudi skupna zavarovana mezda je od oktobra na november narasla za 3.824,90 na 641.052,40 lire.

Zaposlenost po strokah izkazuje povečanje zaposlenosti pri gradnji prevoznih sredstev, industriji papirja, predelovanju kože, gradnjah nad zemljo in v občinskih obratih, zmanjšanje zaposlenosti v večjem obsegu pa izkazuje gozdno-garska industrija in gradnja cest. V ostalem pa so razlike med zaposlenostjo po strokah od oktobra na november zelo majhne.

Italijansko-nemška trgovina

Poročali smo že, da je bil dne 16. decembra lani podpisan protokol o trgovinski izmenjavi med Italijo in Nemčijo, podpisala sta ga senator Giannini in dr. Clodius. V zvezi s tem prinaša milanski »Il Sole« naslednji članek:

Izredna važnost izmenjave med Italijo in Nemčijo na trgovskem polju se lahko da pojasniti z nekaj značilnimi podatki: Začnimo s krompirjem in gre za dobavo 2 milij. stotov iz Nemčije, kar se je v veliki meri tudi že uresničilo kljub prevoznim težavam na železniceh. Krompirju je treba dodati žito. Lani je Nemčija posodila Italiji 1 milijon stotov žita, ki ji ga je Italija točno vrnila, potrebovala pa je žito za prehodne čase od ene letine do druge. Letos bo Nemčija dobavila Italiji 8 milijone stotov žita, od katerih bosta dva milijona vrnjena, 1 milijon stotov pa bo ostal na kompenzacijskem računu.

K dobavam teh življenjskih potrebščin pa je dodati še nemške dobave surovin in goriv, ki so važni za vojno proizvodnjo. Dobava premoga Italiji je stalna in znatna. Poleg premoga dobavlja Nemčija staro železo, jeklo, razne rudnine, stroje in orodje, tekstilne proizvode, orožje, vse, kar je potrebno za izpolnitev italijanskih zalog, za povečanje italijanske vojne proizvodnje.

Italija pa dobavlja v zameno številne druge predmete. Glede prehrane dobavlja Italija isto, kar je po vrednosti in količini dobavila lani, vključno zmanjšanje nekatere proizvodnje in prometnih težav in sicer povrtnino svežo in konzervirano, pa tudi ekstrate, konzerve, sir in riž. Čeprav pošiljanje teh predmetov nekoliko zmanjšuje italijansko potrošnjo, vendar ne tvori nobenih težav v italijanski preskrbi.

Nadalje dobavlja Italija Nemčiji konopolje, svilo, kromovo rudo, tobak in vino za bojevnike, boksit, pirit, žveplo, fioko in mnoge druge proizvode, med njimi tudi živo srebro.

Italijanska zunanja trgovina v letu 1942 bo presegala ono iz predvojnih časov. 80% italijanske zunanje trgovine se danes razvija z Nemčijo. V tej zvezi je tudi važna blokiranje cen v medsebojni trgovini. To blokiranje bo ostalo v veljavi tudi še za vse leto 1943.

K tej blagovni izmenjavi pa je treba dodati še izmenjavo na delovnem polju. Stotisoči italijanskih delavcev delajo danes v nemški industriji in nemškem kmetijstvu. Nekateri velike italijanske tovarne so s predelavo surovin, ki jih dobavlja Nemčija, proizvajale velike količine, ki jih delno naravnost oddajajo italijanskim delavcem v Nemčiji.

Ob dvojnem jubileju profesorja Jana Šlaisa

Izredni profesor naše Glasbene akademije za gosli in komorno glasbo Jan Šlais obhaja letos dva življenjska jubileja: 50-letnico rojstva in 30-letnico umetniškega udejstvovanja. O priliki teh dveh njegovih lepših in pomembnih jubilejev kakor tudi zaradi njegovega bližnjega koncertnega nastopa v petek skupno s pianistom profesorjem Antonom Trostom se čutimo dolžne spomniti se jubilarja in posvetiti nekaj vrst njegovega življenja in delu.

Prof. Jan Šlais je po rojstvu Čeh, rojen 23. januarja 1893 v Radlicah, mestnem delu današnje Velike Prage. Glasbo je študiral na praškem konservatoriju in l. 1913 odlično dovršil konservatorijski violinski študij pri pedagogu prof. Suchem. Takoj nato je odpotoval v Moskvo, kjer je služboval kot koncertni mojster opere »Zimna«, ene največjih polg dvorne, hkrati sodeloval pri velikih simfoničnih koncertih pod vodstvom Kusevického. L. 1919 se je vrnil v Prago in se kot sodelujoči violinist udeležil velike propagandne, od države organizirane turnee simfoničnega orkestra Nar. gledališča v Parizu, Londonu, Zenevi, Bernu in Zürichu. V l. 1919-20 ga najdemo v Mariboru, kjer poučuje gosli na Glasbeni Matici in koncertira. Želja po še večji strokovni izpopolnitvi ga je gnala nazaj v Prago k mojstru Ševčiku, na kar je zopet koncertiral v Pragi in po deželi. Leta 1921 je bil povabljen kot učitelj gosli na malo prej ustanovljeni konservatorij Glasbene Matice v Ljubljani. Rad se je odzval. Pri prihodu v Ljubljano je takoj dvakrat nastopil v koncertih. Na koncertu v filharmonični dvorani, ki so jo po vojni zopet otvorili, je koncertiral s svojo soprogo pianistino in potem še enkrat nastopil na slavnostnem koncertu v gledališču. Nato pa se je popolnoma posvetil pedagoškemu delu: poučevanju gosli in komorne glasbe. Ze na bivšem našem konservatoriju je ustanovil Visoko šolo za gosli. Na novo ustanovljeni naši Glasbeni akademiji je od l. 1940 dalje izredni profesor in upravitelj violinskega oddelka. V nad dvajsetletnem vestnem violinskopedagoškem delu nam je vzgojil že precejšnje število izvrstnih goslačev, ki delujejo danes deloma pri opernem in radijskem orkestru, deloma po glasbenih in drugih šolah. Iz Slaisove šole so izšli kot absolventje: Vida Hribar-Jerajeva, Karol Rupel, Vinko Sušteršič, Leon Pfeifer, Albert

Dermelj, Kajetan Burger, Jurij Gregore in drugi. Tudi Francka Roje-Ornikova je bila mnogo let njegova učenka, istotako Uroš Prevorsek, Franjo Stanič in še in oni naših pomembnejših goslačev. Sedaj se pri Šlaisu pri GA izobrazuje izredno nadarjena violinistinja Jelka Staničeva. Krasne uspehe Slaisove šole lahko opazimo leto za letom na internih in javnih produkcijah Glasbene akademije.

Koledniki so mirno končali svojo službo

V predvojni Ljubljani, v letih od 1900 naprej in tudi še poprej ni bil udomečen med udobnimi in mirnimi ljubljanskimi običaji koledovanje, ki je najlepše in najčistejše ohranjen med Belokranjci. Koledniki so bili takrat sila redki. Sploh se niso pokazali na ulici, kajti roka pravice bi jih poklicala na odgovor. Koledniki so se kmalu po prvi svetovni vojni zelo udomačili in so bila nekatera leta, ko so skupine kolednikov kar poplavalje mesto, po vseh ulicah in javnih lokalih jih je bilo polno, tako, da je bila pozneje politična oblast prisiljena koledovanje delno omejiti in sploh prepovedati. Med koledniki so bili namreč tudi takli delomirni tipi, ki so prav ta lepi običaj izrabljali v svoje nečedne in umazane posle in namene.

Zanimiva letna bilanca zemljiške knjige

Ljubljana, 7. januarja.

Poslovni svet ima navado, da napravi ob koncu leta splošen pregled o vseh uspešnih in neuspešnih poslih, o napredovanju ali nazadovanju podjetja, o vseh izvedenih načrtih in drugih poslovnih stvareh. Tak pregled napravi tudi pameten gospodar in kmetovalec. A tudi drugi ljudje, zavodi in ustanove delajo letne bilance, ki jim pokažejo sliko celotnega gospodarstva. Ker je zemljiška knjiga pri nas nekaj gospodarski barometer, je pač umestno, da napravimo tudi nekako letno bilanco o zemljiški knjigi. V kratki novici je bilo že omenjeno, da je zemljiškooknjižni urad okrajnega sodišča v Ljubljani zaznamoval lani 4115 poslovnih števil ali toliko zanimivih spisov. Sedaj naj navedemo nekatere zanimivosti in številke o vključenih in izbranih posojilih odnosno dolgovih in bremenih.

Poglavje o hipoteknih posojilih in kreditih je zanimivo za presojo sedanjih gospodarskih razmer Ljubljane z okolico, počeno za gospodarstvenika in finančnika. V preteklem letu je zemljiška knjiga zaznamovala 545 predlogov za vključbo zastavne pravice v varnost posojil, ki so jih dovoljevali razni ljubljanski denarni zavodi raznim posestnikom v mestu, bolj redko onim v bližnji in daljni okolici.

Ujet politkomisar

Fantje s poljskega protikomunističnega oddelka so te dni pri Pijavi Gorici ujeli Vladimirja Stepčičnika, politkomisarja in nadzornika komunističnih tolp med Orlom in Pogledom. VI. Stepčičnik je ljubljčan. Bil je do spomladi lanskega leta uslužben kot uradnik pri Mestni hranilnici ljubljanski, nakar je izginil v bribe med komuniste. Tako izgijajo komunistični zasleplenci drug za drugim v neizbežno, neizogibno usodo.

Športniki, ali že veste ...

... da je italijanska boksarska zveza kaznovala evropskega prvaka srednjetežkega razreda Musino z denarno kaznijo 5000 lir? Kazen je pristojna športna oblast utemeljila takole: »Pri svojem nastopu v Madridu proti Paco Buenu se je pregrešil Musina s svojim vedenjem in z zamerjanjem treninga, kar bi bila njegova dolžnost, ker je prvak Evrope in predstavnik italijanskega boksa.«

da se je zgodila danskemu vratarju državne nogometne reprezentance Sörensenu precej neprijetna »znesreča«? Ko je igral nedavno v Kopenhagenu, se mu je zmešalo — ali kar kolji je že bilo — in se je lotil boksarskega napada na nasprotnega branilca. Efekt te tragikomije je bil, da je dobil Sörensen prepoved javnega nastopa do 15. aprila 1943.

... da so vpletali v italijanskem nogometnem športu nove premije za zvestobo? Teh so deležni posebno zaslužni in posebno korektni igralci. Polovico izplačajo na roko, polovico pa nakažejo v hranilno knjižnico, kar bo prišlo vsakemu nogometašu v poznejših letih posebno prav. Poleg nagrad za zvestobo so uvedli v italijanske nogometnem športu tudi posebne premije za vzorno športno vedenje na igriščih.

Iz kronike ljubljanskih župnij v letu 1942

Župnija Sv. Jakoba

Dušno pastirstvo se je uveljavljalo predvsem v cerkvenih organizacijah (Marijinih družbah, Katoliški akciji, Mrajinji vrhici itd.). Važnost se je polagala tudi na dušnopastirske obiske družin, vendar bolj priložnostno. V načrtu je sistematičen obisk farnih družin. Za rakovniški del župnije, ki je od farnega središča precej oddaljen, vrše v marsičem dušnopastirsko posle g. salezijanci na Rakovniku. Med dušnopastirsko delo lahko štejemo tudi skrb za revne in bolnike s pomočjo Vincencijeve in Elizabetne konference, ki z mesečnimi podporami od 20—50 lir pomagata lajšati največjo bedo. S stalnimi nabirkami po župniji se posreči zbrati vsak mesec nujno potrebno vsoto za razdelitev podpor. Farani kažejo za to delo dosti razumevanja.

Gospodarstvo cerkve bi vedelo povedati, da je treba kljub darežljivosti vernikov zelo paziti, da se drži ravnotežje med dohodki in izdatki. Na kakšne večje adaptacije v teh razmerah ni misliti, dobila pa je cerkev preteklo leto marsikatero dopolnitev v razsvetljavi.

Za leto 1942 kažejo župnijske matice sledečo sliko: rojenih 86 (prejše leto 79), doma 10, samo krščenih 8. Od teh je 45 dečkov, 41 deklet. V večnost je odšlo 79 (prejše leto 77), od teh 30 moških in 49 žensk; doma jih je umrlo 47, drugod (večinoma v bolnišnici) 32. Dva miriča sta bila pripeljana iz drugih župnij. Najvišjo starost je dosegla Kastelje Ana s svojimi 96 leti.

Poročenih je bilo 54 parov, dva od teh sta šla drugam, iz drugih župnij so prišli k poroki trije pari. Najmlajša nevesta je bila stara 17 let, najstarejši ženin 67 let. Oklicanih je bilo 91 parov. V primeri z letom 1941, ko zaznamujemo poročne knjige 99 porok, se kaže v letu 1942 znaten padec.

Konverzije so bile tri.

Drobne novice

Koledar

Petek, 8. januarja: Severin, opat; Apolinar, škof; Teofil, mučenec; Erhard, škof.
Sobota, 9. januarja: Vital, mučenec; Julijan, mučenec; Bazilisa, devica in mučenica; Peter, škof.

Novi grobovi

† Matej Rozman, V St. Vidu nad Ljubljano je 5. januarja umrl po dolgotrajni bolezni posestnik g. Matej Rozman, star 84 let. Rajni je bil oče uglednega šentvidskega trgovca in zapušta tri sinove in dve hčerki. Pokopali ga bodo v petek 8. januarja ob 10 dopoldne v St. Vidu.

† Uršula Arko. V Ribnici je umrla hotelirka in posestnica gospa Uršula Arko. Pokopali jo bodo v petek dopoldne na farnem pokopališču v Ribnici.

† Štefka Ogrin. V Ljubljani je umrla gospa Štefka Ogrin roj. Pavlovič. Pokopali jo bodo v soboto ob pol treh iz kapele sv. Krištofa na Zalah.

† Slavica Nečemer. V Ljubljani je 7. januarja umrla gospa in mati Slavica Nečemer, roj. Križnič. Pokopali jo bodo v soboto, 9. januarja, ob 3 popoldne iz kapele sv. Nikolaja na Zalah.

Naj rajnim sveti večna luč, vsem njihovim dragim naše sožalje!

Poziv vsem hrvatskim državljanom!

V zvezi z uredbo o registriranju tujcev in v želji, da združi simbol vse hrvatske državljanke na področju Ljubljanske pokrajine, odreja konzulat Nezavisne Države Hrvatske v Ljubljani popis vseh državljanov na tem ozemlju.

Popis se bo izvršil po naslednjem redu: ponedeljek, 11. jan., državljani z začetnico ABCCDD; torek, 12. jan., državljani z začetnico EFGHIJ; sredo, 13. jan., državljani z začetnico KLM; četrtek, 14. jan., državljani z začetnico NOPR; petek, 15. jan., državljani z začetnico RSSTUVZZ; sobota, 16. jan., vsi oni, ki bodo predložili tehtno opravičilo, da so bili na dan, odrejen zanje, nujno zadržani.

Prijavitelj se mora vsi hrvatski državljani, t. j. vse osebe, ki so domovinsko pristojne v eno izmed občin na področju Nezavisne Države Hrvatske, stari nad 18 let. Mlažje rodbinske člane prijavljajo starši.

S seboj je prinesiti vse dokumente in spričevala, ki jih državljan poseduje (krstni list, poročni list, domovnico, potni list, šolska spričevala itd.) ter po eno fotografijo (3x4) za vsako odraslo osebo.

Popis se vrši v prostorih konzulata, Ulica 3. maja 1, vsak dan od 8-12 in od 15-18. Hrvatski državljani, ki žive stalno izven mesta Ljubljane, naj se v istem času prijavijo po pošti.

V bodoče bodo uživale zaščito konzulata le one osebe, ki bodo pristopile temu popisu.

Konzulat N. D. H. v Ljubljani.

Med. univ. dr. J. LUZAR

ordinira od 11-12 ure popoldan od pet 2-3 ure
cigaretovna ulica 111. (voga) Tavčarjeva ulica
Slovena praksa - Obsevanje
(Veliko umetno vizualno snuje: Solihne - lamp)

Nase cenjene oglaševalce obveščamo, da bo mo nadaljevali z noveletnimi voščili v soboto.

— 15 knjižnih nagrad razpisuje letošnja »Družinska pratika« za reševale besedne uganke, ki jih bo sredi marca določil žreb. Treba je samo na dopisnice poleg rešitve naleptiti izreke kupona in poslati založništvu Dr. P. v Ljubljani. Ker bo žreb upošteval število posanih izrezkov, se po- obsojen tihotapec in tat. »Tihotapec vsake hudobije hlapec« pravi star pregovor. Je v bistvu resnica. Neki France Umberger je rad tihota- pil, a je hkratu tudi nevaren tat. Obtožnica mu je očitala, da je izrazil »zajedavec v človeški družbi, ki mu je pošteno in resno delo smrdelo, je vedno imel velike vsote denarja, vodil ženski- ne po gostilnah in naročil najboljša vina. Sam je trdil, da je mnogo zaslužil na črni borzi in pri hazardiranju in da so tatvine premalo rentabilne. Bil je obtožen, da je lani 2. oktobra ponoči vlo- mil pri posestniku Mihi Bokavšku v Štepanji vasi, od koder je odnesel mnogo domače krušne moke, rži, masla in precej perila, vse v vrednosti nad 6000 lir. Ko je Umberger skušal naknadne stvari vtihotapiti čez trošarinsko mejo, je bil zasačen. Obtožen je bil tudi, da je posestniku Kregarju v Štepanji vasi iz kurnika odnesel 8 kokoši in 3 pi- ščance v vrednosti 920 lir. Pred malim kazenskim senatom je bil France Umberger zaradi prve tatvine obsojen na 10 mesecev strogega zapora, za- radi druge pa oproščen.

Drobna ljubljanska kronika

Kongregacija Marije Pomočnice pri oo. frančiškanih bo imela danes v petek, 8. januarja ob 8 sv. maso zadušnico za rajno članico go. Franečič s skupnim obhajilom članic. — Popoldne ob 4 bo ob- čajni mesečni sestanek za mesec januar. — Odbor.

Mladinska predstava Vomburgerjeve božične igre »Vrtnice« bo v nedeljo 10. jan- uarja ob 4 popoldne v frančiškanih dvor- anih. Cene vstopnic za to zadnjo pred- stavo so znižane. Preskrbite si pravčasno vstopnice v trgovini Sfiligoi. Frančiškanska ulica 1.

V veliki filharmonični dvorani bo drevi ob pol 7 komorni koncert pianista Antona Trosta in violinista Jana Slaisa, ki tvorita umetniško skupino: Ljubljanski ko- morni duo. Poleg Veracijevih »Sonate« v e-molu in Beethovenove v e-molu, je na spo- redku Bortkiewiczova »Sonata op. 25. Bortie- vitz je bil rojen 1877, leta v Harkovu in je v glasbi učence Anatola Ljadova. Udeležo- val se je kot izbrani pianist, bil od leta 1904 do 1914 profesor klavirja na Sarvenko- vo konservatoriju v Berlinu ter se potem po več letnem koncertnem potovanju za- stalno naseli leta 1922 na Dunju. Kot skla- datelj je izredno plodovit in spreda k kla- sično-romantični smeri. Poleg simfoničnih del in ene opere, je napisal mnogo zinko- vitihi klavirskih skladb, pesmi in več so- nat. Pomembna so tudi njegova dela, ki spadajo v mladinsko literaturo, Bortkoviez ljub melodično in vpleta v njo domače, folklorne motive. Njegova dela imajo ve- liko umetniško vrednost. Na koncertu opo- kljamo. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice.

Gledališče

OPERA. Petek, 8. januarja ob 17: »Thais«, Red A. — Sobota, 9. januarja ob 17: »La Bohème«, Red B. — Nedelja, 10. januarja ob 16: »Sestra Angelika«, F. simfonija. — Izven, Cene od 24 lir navzdol.

DRAMA. Petek, 8. januarja ob 13: »Vdova Roslinka«, Izven. Zelo znižane cene od 12 lir navzdol. — Sobota, 9. januarja ob 17: »Učiteljica«, Izven. Zelo znižane cene od 12 lir navzdol. — Nedelja, 10. jan- uarja ob 14: »Mali lord«, Mladinska pred-

samezniki lahko udeležijo žrebanja z več kuponi. Izvod pratike s podobo sv. Družine stane 2 liri in se lahko naroča tudi po pošti s priloženo znamko.

Haggard — „Roža sveta“

— Združenje trgovcev ljubljanske pokrajine je z ozirom na predpise za nadzorovanje gibanja in bivanja tujcev v Ljubljanski pokrajini založilo odgovarjajoče prijave tujcev, delavcev in name- štencev, zaposlenih v podjetjih. Prijave so vsem zainteresentom od 8. t. m. v pisarni Združenja trgovcev na razpolago.

— Mraz je naglo odnehal. V torek je pri- tisnil hladen mraz. Na praznik pa je že nekoliko odnehal. V torek je mraz še podnevi dosegel — 5°C, v sredo, 6. t. m., na praznik sv. Treh kraljev, pa je bil zaznamovan jutranji tempera- turni minimum — 10,6°C, v četrtek, 12. t. m., samo — 6,9°C. V četrtek jutraj je nastopilo malce južnejše vreme. Po oknih ni bilo lepih, ledenih rož. Na praznik je značilni dnevni tempera- turni maksimum — 3,8°C. Zračni tlak je stal in barometer je v četrtek jutraj dosegel stanje 766 mm. Praznik sv. Treh kraljev je bil meglen in oblačen. Proti večeru se je zjasnilo, noč je bila lepa in čista. »Kadar so Trije kralji oblačni, niso jeseni kmetje mračni.« pravi star vremenski rek, ki pomeni kratko, da nam Trije kralji obe- tajo dobro letino, zlasti sadno.

Ljubljana

1 Sodni tolmači. Apelacijsko sodišče v Ljub- ljani je tudi za leto 1943, kakor poprej druga- leta, sestavilo splošen seznam vseh sodnih tolma- čev, ki so vpisani v imenik okrožnega sodišča v Ljubljani in v imenikih nekaterih okrajnih so- dišč. Pri okrožnem sodišču v Ljubljani so vpi- sani za sodne tolmače: 3 za latinski jezik, 16 za italijanski, 21 za nemški, 10 za francoski, 18 za srbohrvatski, 2 za poljski, 2 za španski, 1 za ni- zozemski, 5 za angleški, 2 za ruski, 3 za češki, 2 za madžarski in 1 za slovaški. Pri okrajnih so- diščih na Vrhniki, v Logatcu in Ložu je vpisan po 1 tolmač za italijanski jezik, pri okrajnem sodišču v Ribnici 2 za italijanski jezik.

1 Društva starih, ljubljana, so darovali: ožji prijatelji pokojnega gospoda Ivana Jurca 300 lir namesto venca, bivši lovski strelski klub Ljub- ljana, 200 lir v počastitev spomina pokojne gospe dr. Novak-ove in tvrdka Žalta Jos. & Comp., Ljubljana, 100 lir. — Iskrena hvala!

1 »Trije kralji romajo po mestu«. V zvezi s člankom, ki je bil objavljen v nedeljskem »Slo- vene« pod gornjim naslovom, naj omenim sle- deče: Prav in lepo je, da se naši narodni običaji ohranijo in prenašajo iz roda v rod, toda ohrani- ti se morajo pristni, taki, kakršne smo od svo- jih prednikov sprejeli. Zadržati leta pa opazmo- zlasti pri begi »Treh kraljev«, da se ta naš nara- den običaj silno kvari. Predmestni fantiči se po- služujejo te navade zgolj zato, da si na ta način naberejo denarja, katerega mnogi niti ne zaslu- žijo. Ne rečem, saj je tudi tu nekaj izjem, ki se res zavedajo, kaj predstavljajo in se temu pri- merno opremito, toda v splošnem so ti »pobalbi- ci« in celo »pobalbičarje« — bolj podobni pustim šemam kot pa »Trem kraljem«. Te spake poni- žujejo naše lepe običaje na stopnjo navadne no- čije in koristolovstva. Potrebno bi bilo, da se v bodoče izvaja nad tem strogo kontrola in da se pripusti k nastopanju samo dostojno opravljeni mladini. — Ljubljanski mešan.

1 Pri padcu so se ponesrečili. Zelo pogoste nesreče so pri raznih padcih. V Ljubljani so pri padcih ponesrečili: Hrovat Ciril, 35 letni čevlar- ski mojster je padel na Poljanski cesti in se po- tolkel po glavi. — Z lestve je padel in se hudo poškodoval 37 letni steklar Matija Strle. — Levo nogo si je pri padcu zelo poškodoval 57 letni de- lavce France Zajc. — Kuhar, 52 letni Karol Umek si je zlomil levo roko. — Z lestve je padel in si poškodoval roko in nogo zasebnik, 56 letni Fran- ce Poljansek. — Dijač, 12 letni Peter Majer je drsal, na ledu pa je tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo.

1 Na sporedu V. simfoničnega koncerta je kot prva skladba, ki se bo izvajala Corelliev Con- certo grosso. Concerto grosso je glasbena oblika, v kateri tekmujejo dve skupini godal. Prvo sku- pino tvorijo v tem koncertu trije solisti: dve vio- lini (Karlo Ruppel in Leon Pfeifer) ter čelo (Ce- nek Sedlbauer). Soliste podpira klavičembalo, v naših razmerah klavir (Bojan Adamič). Drugo skupino pa tvorijo ves ostali godalni orkester na-

šega simfoničnega orkestra. Začetek te skladbe, katere celotni naslov je Concerto grosso za sveto božično noč, je izredno mračen, težak, v molo- vem tonovskem načinu, kakor bi nam hotel sli- kati velike tegobe, v katerih je živelo šlovoštvo pred rojstvom našega Odrčenika. Konec skladbe pa izveni popolnoma drugače. Glasba je svetla, osvežujoča, v prepletem pastoralu nam slika na- stop pastirev, ki hitijo v svetlino proti hlevu, v katerem se je rodilo nebeško Dete. Toliko la- žje razumevanje dela samega, Poleg Corellije- vega Concerto grosso, je na sporedu Čajkovskega Peta simfonija in Adamičev Scherzo. Dirigent koncerta je Drago Mario Šijanec. Vrtil pa se bo v ponedeljek, dne 11. t. m. točno ob pol 7 v ve- liki unijski dvorani. Predprodaja v knjigarni Glasbene Matice.

1 Licitacija zastavljenih predmetov bo v to- rek, 12. t. m. ob 15 v mestni zastavljalnici na Po- ljanski cesti 15. Spet opozarjamo, da trajajo zastav- na doba posameznih predmetov samo natanko 6 mesecev ter po preteku tega roka predmeti za- padejo.

„Roža sveta“ bo kmalu izšla.

1 Zemljiške kupčije 1. 1942. Zemljiškoknjižni urad je po splošnem seznamu lani zaznamoval 436 kupnih pogodb za celotno kupno vrednost 26 mi- lijonov 833.933 lir. V lanskem decembru je bilo sicer zaznamovanih 57 kupnih pogodb za vred- nost 4.422.664 lir.

Iz dela in življenja - od tu in tam

2 Goreniskega

Življenje in smrt v Bohinjski Srednji vasi. V Bohinjski Srednji vasi so umrli v decembru: Ma- tija Zalokar iz Gorjuš, Frančiška Zvan iz Stude, Martin Zvan iz Bohinjske Srednje vasi in Katarina Langus iz Gorjuš. V decembru se je rodilo 5 otrok. V vsem lanskem letu se je rodilo v Bohinjski Sred- nji vasi 47 otrok, novih grobov pa je bilo 49, po- rok 12.

Zbirke za zimsko pomoč. Četrta državna ce- sina zbirka prispevkov za zimsko pomoč je vrgla v pokrajini Koroska 438.624,75 mark, predlanskim 279.000 mark, v radovljinskem okraju je nabrala Hitlerjeva mladina 21.495,57 mark, v kranjskem 28.021,40 mark, v kamniškem pa 21.000 mark.

Radio - Philips

vključno s poročila lastnikom radio-aparator, da imate priliko spremeniti hrambo svojega radio aparata za prodajo ali komisijsko pro- dajo v naši trgovini. V tem primeru se zglasite osebno s potrdilom od mesinega poglavarstva pri tvrdki

PHILIPS-RADIO

D. ZRIMEK

Ljubljana, Ulica 3. maja 6

katera bo takoj dvignila radio iz brambe!

Nesreča na planinskem travniku. Pred nedav- nim so se odpravili iz Boh. Srednje vasi oče Ivan Svetec s sinom Jožefom in Matijem na planinski travnik v Praprotnico poleg Uskovnice. Oče je hotel povleči že pognojeni travnik. Ko so prišli pred planinsko stajo ob travniku, so našli tam nek razstreljeni predmet. Ko so ga pregledovali, je nepričakovano eksplodiral. Sina Jožefa je eks- plozija ranila na levi roki, manj hudo pa na desni in po obrazu. Očeta pa je izstrelel zadel v desno nogo. S težavo so se vsi trije spravili v dolino, od koder je rešili avtomobil odpeljal oba poškodo- vanca v bolnišnico na Golnik.

Dom za uslužbence v Škofji Loki. Pred bož- ičem je odprla tovarna »Šošir« v Škofji Loki dom za uslužbence. Vsi uslužbeni z obratnim vodjem tvrdke, g. Kmetičem na čelu so se zbrali v pri- jaznih prostorih, ki so jih krasili stenski napis. Dom je bil urejen iz stare strojnice. Po pozdravih obratnega vodje je spregovoril član stranke g. Ne- chiba, ki je izrekel svoje veselje nad tem, da je

Samo še ta mesec lahko kupite

KERAMIČNE IZDELKE!

pozneje b. prodaja po odredbi

vis. Kom. ustavljena

vaze, kipe, pepelnike, svetnike, plakete, servise itd.

V PAPIRNICI

LIUDSKE KNJIGARNE

Pred škofo 5 in v podružnici

N I Č M A N

na Miklošičevi cesti 5

P o h i t i t e !

A. Fogazzaro:

77

Palača ob jezeru

Pritegnil je k sebi njeno roko, ki jo je še vedno trdno držal v svoji in celo nene ostavo. »Jutri,« je zašepetala Marina in se mu ustavljala; »jutri zvečer po enajsti, na stopnicah, ki vodijo v oristan.

On pa ni hotel izpustiti njene roke ter jo je neprestano strastno pritiskal na svoje ustnice. Isklakceš? Fsalateid umi umi umi umi.

»Pojdiva,« je nenadoma dejala Marina vsa razburjena: »ostanite nekotiko oddaljeni od mene in ne govorite. Pri vratih me zapustite. Vse sem že vedela.«

Silla so je razumel in ubogal. Naredila sta komaj nekaj korakov, ko sta zagledala nekoga pred seboj. Bila je Kati.

»Ste tukaj, markiza? Povsod sem vas že iskala. Gospa grofica mi je dala ta šal za vas.«

Marini se ni zdelo vredno, da bi odgovorila. Niti ni pogledala služavnice. Ob vratih je hladno pozdravila Silla in izginila v veži.

Silla je šel preko dvorišča in navzgor po stopnicah. Ko je dospel že precej visoko, je sedel v travo pod visoko cipreso, kjer je ostal dolgo časa, vsrkaval vonj dreves in gledal navzgor proti zvezdam.

Pozneje je grofica Foska, ki se je skupaj z Nepom umaknila v svojo sobo, jokala in se jezila na patra, ki je pripovedoval one strašne stvari in na svojo prijateljico, ki ji je prva poročala o Marini. Vpraševala se je, kaj neki je moralo biti

med Marino in njenim stricem, kaj je rekla in kaj je storil v tisti usodni noči. Izjavljala je, da se hoče otrešiti vsega tega in da hoče rešiti tudi sina. Nič več noče slišati ne o tej hiši ne o njenem gospodarju, ne o gospodinji, ne o denarju, ne o nobeni drugi stvari. Ko je končala, je začela zopet znova. Nepo je ves čas molčal in se grdo držal. Le če je mati začela govoriti preveč glasno, ji je s kretnjo dal razumeti, naj govori tiše. Ona se mu je v začetku ustavljala; dejala mu je: »Kaj dosežeš ti s svojim molkom?« Tedaj je tudi Nepo postal besen. Uboga ženska pa je potem postala ponižna in je jokajoče ponavljala:

»Saj je nora, Nepo, saj je nora.«

Hotela je poklicati odvetnika in se posvetovati z njim. Nepo se je upri s toliko odločnostjo, da se ji je zdelo, da ima že pripravljen čisto do-ložen načrt. Vprašala ga je, kaj namerava storiti.

»Počakati hočem,« je izjavil, »in ničesar po-dreti.«

»Kar se daritvene pogodbe tiče, se bojim, da ne bo nič,« mu je ugovarjala. »Zdaj še toliko manj.«

»Počakajmo,« je ponovil Nepo.

»Lepa reč.«

Nepo je stresel nocojke z nosu, prijel mater za obe rameni, jo ostro pogledal in dejal:

»Kaj pa, če ni oporoke?«

Grofica ga je gledala in nekaj časa pomišljala. Nato je dejala:

»V tem primeru ostane vse Marini, kaj ne?«

Nepo se je odmaknil in razprostrl roke.

»Hm!« je dejal in pristavil: »Dovolj časa bo pozneje, da mislimo na vse.«

Nekaj časa sta oba molčala.

»Gumb se ti bo odtrgal, ljubček,« je dejala grofica nežno.

Nepo je pogledal gumb, ki mu je visel z obleke na eni sami nitki, in odgovoril prav tako ljubeznivo:

»Momolo nikdar nič ne opazi. Grem pogledat h grofu.«

»Kaj pa to, kar se je zgodilo nocoj?« je še dejala grofica, medtem ko se je Nepo odpravil iz sobe »Lepa reč!«

»To me niti malo ne skrbi,« ji je odvrnil Nepo. »Predvsem sem slišal Kati, ki mi je pove-dala, kako ju je videla, ko sta se vračala. Tudi sklepam iz Marininega vedenja in iz njenih besed, da se mu ni opravičevala, niti se mu skušala prikupiti. Videla boš, da bo jutri zjutraj odšel, če že ne ponoči. Kaj si moreš neki misliti po tem, kako je prvič odšel in zaradi česa? Saj je povedal odvetniku, kako je prišel sem. Pove-dal je, da je v neki bližnji vasi zvedel za grofovo bolezen. Zdaj pa grem.«

Nepo je naletel v loži na Kati, ki je klepetala z odvetnikom in Vezzom. Ko je zagledala gospodarja, je takoj izginila. Ostala dva nista vedela nič več o bolnikovem stanju, odkar je zdravnik odšel. Nepo je tiho odšel proti bolnikovi sobi, medtem ko sta ona dva nadaljevala z razgovorom.

Nepo se je kmalu vrnil.

»Kako je?« ga je vprašal odvetnik.

»Slabše, žal, mnogo slabše,« je odvrnil Nepo in odšel.

»Kako neprijetna zadeva,« je vzdihnil odvet-nik.

»Hm!«

Nekaj časa je govoril samo vodomet za njima.

»Zelo slab je bil videti zadnje čase,« je de-jal Vezza.

»Res.«

»Zdaj pa naj bi ostal še sam,« je zopet po-zvel Vezza.

»Tudi to je res.«

»Skoraj, skoraj.«

»Tudi jaz mislim tako.«

Zopet se je oglašal samo tih in sanjav glas vodometa.

Grof Cezar je ležal nepremično v svoji sobi, ki jo je le malo razsvetljevala majhna svetilka, postavljena na tla. Ni videl Ivanke, ki je sedela poleg postelje vsa skrušena, z rokami sklenjenimi na kolenih in očmi uprtimi v njegov obraz. Zdelo se mu je, da vidi nečakinja, visoko vzravnano sredi sobe. Bila je njegova nečakinja in obojem neka druga oseba. Zdelo se mu je to popolnoma naravno. Premikala se je, govorila in ga gledala z velikimi očmi, polnimi blaznosti. Kako je to bilo mogoče, ko pa je ta oseba umrla že pred tolikimi leti in je že davno bila pokopana. Dobro je vedel, da je bila pokopana. Pripovedoval mu je o tem oče. A kje neki? Mučna pozablji-vost! Saj je vendar bil v njegovem spominu ta kraj, to ime! Čutil je, da se premika, da se dviga vedno više in više, dokler ni prišlo na dan.

Zdelo se mu je tedaj, da je potegnil desnico izpod odeje, jo iztegnil in s prstom pokazal na žensko in ji rekel, da laže, da je bila pokopana v družinski kapeli v Oleggiu. A ona mu je še vedno grozila, izzivala ga je in mu vrgla roka-vico. Zdelo se je, da je Marina, a je bila prva žena njegovega očeta, grofica Cecilija Varrega.

Umrla je previdena s sv. zakramenti
moja zlata ženka, dobra sestra in teta
gospa

Štefka Ogrin roj. Pavločič

Pogreb bo v soboto ob pol 3 popol-dne iz kapele sv. Kristofa k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 7. januarja 1943.

Rafael Ogrin
in rodbine: Pavločič, Poljanec,
Schmidt, Oblak.

Mali oglasi

Prodamo

Suhe gobe in pomaranče
prodaja Gospodarska zve-
za, Ljubljana, Bleiweis-
ova cesta št. 29.

Divji zajec!

Sadjariti! Škode na sad-nem drevju vas obvaruje
inženir Prezljevo LEPU-
SIN-mazilo — Ljubljana,
Wolfova ulica 3. (1)

Kupimo

Cementne vreče

kupujemo. Plačamo dobro.
»Petronafta«, Bleiweisova
cesta 35 a. (1k)

Otroško mizico

s klopico na obeh stra-nah, kupim. Ponudbe na
upravo »Slov.« pod »Mi-zica« št. 116. (1k)

Posestva

Ugodna naložba kapitala

je priložnostni nakup par-cel v najbližji periferiji
Ljubljane, blizu cestne
železnice v izmeri 240 do
760 m². — Vsa pojasnila
daje Pristavec Franjo,
realitetna pisarna, Ljub-
ljana, Cesta Ariella Rea
št. 3. (1p)

Stavbne parcele

v Ljubljani, hčemo. —
Upoštevanje bodo tudi po-nudbe posredovalcev. —
Ponudbe v upravo »Slov.«
pod »Meta« št. 112. (1p)

Stanovanjsko hišo

po možnosti s skladišči,
kupim v Ljubljani. Do-pise na upravo »Sloven-
ca« pod »Solidno« 113.

Velike stavbne komplekse
event. njivo v Ljubljani
ali periferiji, kupim. —
Ponudbe upravi »Slov.«
pod »Nujno« št. 114. (1p)

Glasba

Električni gramofon

brez ojačevalca, kupim.
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 108. (1g)

Pohištvo

Ugodno naprodaj:

kuhinjske kredence, črna
predsoba garnitura —
otroške postelje, stare
pisalne mize, starejšo pi-sarniško omaro za akte
in razno drugo pohištvo.
V TRGOVINI »OGLED«,
Mestni trg 3, vhod skozi
vežo. (1g)

Denar

Gospodična

v trenutni stiski, prosi
plemenito osebo za 1500
do 2000 lir posojila. Po-nudbe na upravo »Slov.«
pod »Točna vrnitev« št.
111. (1d)

Naročajte

SLOVENCA

najcenejši

slovenski dnevnik

Oglašujte v edino
uspešnem dnevni-
ku »Slovenca«!

Sport v kratkem

V Mühllteitenu so priredili o praznikih skakalne
tekme, katerih se je udeležilo 40 smučarjev. Tekmo-vali so vojaki, ki so na dopustu in naraščajniki.
Pred vsemi se je odlikoval Fritz Schädlich, ki si je
e skoki 46, 48, in 46 m priboril prvo mesto.

V Oslu na Norveškem bodo priredili 13. in 14.
februarja velike mednarodne drsalne tekme, katerih
se bodo udeležili tudi nemški in nizozemski tekmo-valci. Tekmovali bodo samo v hitrem drsanju.

LJUBLJANSKI

KINEMATOGRAF

Ob nedeljah 10.30, 14.30 in 18.30:
ob delavnikih 14.30, 16.30, 18.30

Pretečljiva ljubzenska drama o blazni
lepotei po romanu Edmonda de Amleisa

CARMELA

V glavnih vlogah: Pal Javor, Doris Duranti
Privlačna, ganljiva vsebina,
krasni naravni posnetki

KINO MATICA — TEL 22-41

Dva svrtova v enem romanu ljubezni

»Med Hamburgom in Haiti«

po znanem romanu I. M. Franka

V glavni vlogi: Gustav Knuth, Gisela Uhlen
predstave ob delavnikih od 14.30 ure dalje
ob nedeljah in praznikih 10.30, 14.30, 16.30,
in 18.30. — Konec ob 20.15

KINO SLOGA — TEL 27-30

Odlični film po Fogazzarovem romanu

Palača ob jezeru

V glavni vlogi: Isa Miranda in Andrea
Chechi. — Zaradi izredne dolžine filma
predstave vsak dan ob 15 in 17.30 uri; ob
nedeljah in praznikih matineja ob 10 uri

KINO UNION — TEL 22-21

Umrla nam je naša dobra mamica, gospa

Slavica Nečemar roj. Križnič

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, dne 9. januarja 1943, ob 3 popoldne z Zal,
iz kapele sv. Nikolaja, k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 7. januarja 1943.

Družini: NEČEMAR in KRIŽNIČ.

UMRLA NAM JE NAŠA LJUBA MAMA, STARA MAMA IN PRASTARA MAMA,
GOSPA

URŠULA ARKO HOTELIRKA IN POSESTNICA

NA ZADNJI POTI JO SPREMIMO V PETEK, 8. JANUARJA 1943, DOPOLDNE
IZ HIŠE ŽALOSTI NA FARNO POKOPALIŠČE.

RIBNICA, LJUBLJANA

ŽALUJOČI RODBINI: DR. VUK, DR. PETERLIN

Edgar Wallace:

41

Skrivnost skrivljene sveče

Roman

»Denar?« mu je podsmehljivo odgovorila. »Ne, ne gre za denar. Rada bi vam pokazala neko pismo,« je rekla po kratkem premoru.

In je vzela iz torbice pismo in mu ga dala. Prižgal je vžgalico in ga s težavo bral. Bilo je pisano zelo neokretno.

Centjena gospodična,

vem, kdo ste. Policija Vas išče, a Vas ne iz-dam. Centjena gospodična, sem popolnoma suh in 20 šterlingov bi mi prišlo neznansko prav in bi Vas več ne nadlegoval. Centjena gospodična, po-ložite denar na policio pred oknom svoje sobe. Vem, da spite v pritličju in pridem in ga vzamem. Če ne, tudi prav, res Vas ne bom nadlegoval.

Vam odkrito vdani Nekaj prijatelj.

»Kdaj ste ga dobili?« je vprašal T. Ks.

»Davi,« je odgovorila. »Takoj nato sem poslala brzojavno oglas in sem vedela, da pridete.«

»O, res!« je vzkliznil.

Njena gotovost mu je ugajala. Zaupanje, ki so ga izražale njene besede, ga je opogumilo in oščilo.

»To se pa lahko dožene, kdo je,« je dostavil. »Dajte mi svoj naslov in ko bo oni gospod prišel...«

»Nemogoče,« je nenadno odgovorila. »Opro-stite in ne mislite, da sem vam nehalna ali da sem neumna. Gotovo mislite, da sem neumna, kajne?«

»Nikdar nisem izrazil kake tako žaljive misli.«

»Da, res ne,« je nadaljevala, »a vendar vam ne morem povedati, kje stanujem. Imam poseben razlog, da vam ne povem. Ni to zaradi mene, za življenje nekoga drugega gre.«

Izjava je bila nekoliko dramatična in zave-dela se je, da si je upala nekoliko preveč.

»Morda ni prav tako, kakor sem se izrazila,« je dostavila in se rekla tiše: »Je pa nekdo, ki mi je zelo ljub.«

»O!« je vzkliznil T. Ks. razočarano.

Iz sončnih rožnatih višin je padel v dolino sene in teme.

»Nekdo, ki vam je zelo ljub?« je T. Ks. čez trenutek vprašal.

»Da.«

Zopet dolg premolk, nakar je T. Ks. spet spre-govoril:

»O, kaj res?«

»Ne, kaj kratke odmor in nato je Belinda Mary tiho rekla:

»Ne v takem smislu.«

»Ne v takem smislu?« je ostro vprašal T. Ks., a se le nekoliko pomiril.

»Ne tako, kakor mislite vi,« je pojasnila.

»O!« se je oddahnil T. Ks.

Spet se je vrnil v višine, kjer je ožarjala rož-nata zarja snegove, da, vzpel se je po omotični poti na najvišji montblanski vrh upanja, od ko-der pa ga je takoj strmoglavila.

»Seveda, saj se nikdar ne poročim,« je od-ločno izjavila.

Ta. Ksa. je bridko zadelo, ko je ugotovil, da so bili njegovi ožarjeni vrhovi mrzli in gladki ledeniki.

»Kdo pa je rekel, da se poročite?« je vprašal tih, kakor bi se hotel opravičevati.

»Vi,« je odgovorila in ob njeni drznosti mu je zastal dih.

»Torej dobro, a kako naj vam pomagam?« je vprašal čez trenutek.

»Da bi mi kaj svetovali,« je odgovorila. »Ali naj bi položila denar pred okno?«

»Ne, odločno vam to odsvetujem,« je odgovo-ril T. Ks., ko se je spet nekoliko obvladal. »Iz-siljevanje je to in spravili bi se le v nove zadre-ge, ako bi se podali. Če mu uspe, da bi na tako lahek način prišel do dvajsetih šterlingov, bi dru-gič zahteval štirideset. Sicer pa, zakaj stanujete izven doma? Zakaj se ne vrnete domov? Saj ni zoper vas nikake obtožbe in niti sence kakega suma.«

»Ker moram nekaj izvesti, kar sem sklenila,« je odgovorila z odločnim glasom.

»No, pa bi mi vendar zaupali vsaj svoj na-slov,« jo je vzpodbujal. »Po vsem tem, kar se je zgodilo med nama, Belinda Mary, in po tolikih letih, odkar se poznamo...«

»Zdaj pa izstopim in odidem,« mu je trdo za-grozila.

»Toda za vrata, kako pa naj vam pomagam?« jo je zadrževal T. Ks.

»Ne preklinjajte!« se je delala strogo. »Poma-gate mi lahko, ako ostanete vljudni in prijazni.«

»Kaj bi radi, da bi se emeril?« jo je zbad-ljivo vprašal.

»Nič takega nočem, kar bi se upiralo vašemu značaju, samo plemenitega se pokažite,« je rekla.

»Hvala za prijaznost,« je odgovoril T. Ks. in se užajeno odmaknil in nastopil.

»Prepričana sem, da izrabite temo in me bo-ste spet kako smešili!«

»Bog varuj, da bi bil tako prostaški,« je brž

odgovoril. »Kako pa ste prišli na tako misel?«

»Zato, ker sem vam pokazala jezik,« je pri-znala, nakar je šofer zaslišal za seboj tako pri-srčen smeh, da je preglasil nadušljivo brnenje motorja.

Tisto noč od dvanajstih se je v nekem lon-donskem predmestju previdno pomikal neki možki v površniku po parku. Oprezno se je usmeril k neki hiši ter šel ob zidu, nakar se je ustavil in segel z roko na policio pred oknom, upajoč, a ne prepričan, da bi kaj našel. Prsti, ki so bili vajeni takega posla, so olipali ovitek, v katerem je bil droben listek.

Vrnil se je v park, kjer je našel svojega paj-daša, ki ga je čakal tam blizu pod neko svetilko.

»Ali je nasleda?« ga je vprašal.

»Ne vem še,« je zamrmral oni.

Odprl je ovitek in bral v kratkih vrsticah.

»Nima denarja,« je rekel, »a ga poišče. Jutri popoldne naj bom na oglu Oxford Streeta in Re-gent Streeta.«

»Ob korej?« je vprašal drugi.

»Ob šesti,« mu je odgovoril oni s pismom.

»Tisti, ki naj dobi denar, naj bi imel v rokah »Westminster Gazette«.«

»O, to bo le potegavščina!« je menil pajdaš.

»Ne, gotovo naju ne bo potegnila,« se je za-smejal prvi. »Stavim, da je do smrti prestrašena!«

Oni drugi si je grizel nohte in zaskrbljeno gledal v obe smeri ceste.

»Tako sva vendarle prišla do nečesa,« je brid-ko pripomnil.

»Prišla sva iz jetnišnice, da bi služila tiso-čake, a zdaj se morava emeriti za dvajset šter-lingov.«